

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:	
Egész évre	12 ft.
Fél évre	6 " t.
Negyed évre	3 ft.
Egy óra	1 ft.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 ft — kr.
Fél évre	7 ft — kr.
Negyed évre	3 ft 50 kr.
Egy óra	1 ft 30 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
Dérmentellen leveleket csak ismert kézföld fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjazás szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap után: szám 3 kr.

Giers és Bulgária, Risztics politikája.

Arad, augusztus 18.

Hogy mit akar a cár azt senki sem tudja; talán ő maga sem. Sándor császár, — pétervári hírek szerint, — napról-napra mogorvább, magába zárkozódtabb lesz és eszméit senkivel sem közli. Giers, a külügyek névleges vezetője azonban épen nem titkolja el nézetét s ily módon került nyilvánosságra a bolgár ügyekre vonatkozó szándékának és terveinek, tehát a hivatalos orosz politikának a titka. E szerint az orosz kormány nyugodtan bevárja, hogy az új constellatio mellett miként fejlődnek a dolgok Bulgáriában. A míg oly dolgok nem történnek ott, melyek Oroszország méltóságát, vagy az orosz alattvalók érdekeit sértik, addig semleges marad az orosz kormány. De ha méltósága, sértett érdekei intervenciót, vagy occupatíóparancsoltnak, úgy egy percig sem fog kézni Oroszország a lehető legerélyesebb eljárás megkezdésével. Ami Ferdinánd fejedelmet illeti, Oroszországnak jóakarata, sőt még elnézésére sem számíthat mindaddig, még csak egyetlen egy embert is alkalmaz azon csoportból, mely Oroszországgal daczolva s minden hálakötelettségről megfélekedve, Bulgáriában a kormányt bitorolta.

Ha Ferdinánd az országos ügyek vezetését Zankow-pártbeli »kípróbal hazaifakat« s más pártbeli oly férfiakat biz meg, kik sem Battenberg, sem a regence miatt compromittálva nincsenek, ha továbbá uralkodását egyelőre csak mint a porta által megbízott kormányzó viszi s megválasztását újabb legalis sobranje által szentesített: akkor még lehet vele közlekedni, de akkor is komoly biztosítékot kell nyújtania arra nézve, hogy Oroszország jogos aspiratióit teljesen kielégíti.

Ez jelenleg a hivatalos orosz politika nézete, melylyel szemben igen érdekes a szerb hivatalos körök nézete. E szerint kár volna megengedni,

Az „ARADI KÖZLÖNY” tározója.

(Augusztus 19.)

A szépség varázsa.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tározója. — (Vége.)

A főnemesek zugolódva húzódtak el a királyi udvartól, de elúrták mellőztetésüket. A nép pedig nyugodt, sanyargott a zsidók pénzszomszaja alatt.

Alfonz nem hallotta a nemesek zugolódását, sem népének jalkiáltását, csak a Rákhel csókjai édes csatogását.

Napok, hetek, hónapok, évek teltek; a mámor nem szűnt, a dobodás egyre tartott s a nyomor egyre nőtt.

Hét esztendő múlt el így, mikor végre hangok emelkedtek Castiliában és Léonban a királyi és udvartartása ellen. Itt is, ott is öszeszűkítő csoportok alakultak s forradalom volt kitörőben.

Elt ez időben Toledo mellett egy nemes és böcs castiliani, névszerint don Fernand Garcias de Castro, kit a király nagyon kegyelt valaha s ki érdemeiben és becsületében öszült meg. Ez az öreg Garcias mibelyt észrevette, hogy a nép és nemesség forrongásban van rögtön Toledoba sietett, hogy a mozgalmat lehetőleg helyes irányba terelje. Úgy hitte, hogy szavainak, kérelmeinek eleget fog tenni a király s nem lesz szükség erőszakot használni a Rákhel eltávolítására.

Hogy megérkezett Toledoba, gyanus embereket látott tolongani és csoportosulni az utcákon. Hangosan szidták az udvart, a zsidókat s különösen el voltak keseredve, mer épen az napra fényes ünnepély volt hirdelve Garcias végre ment a tömeg között s első dolgának ismerte felkeresni Manriquet, a fő udvarmestert. Elmondta, mi járóban van s kérte, hogy vezesse őt a királyhoz. Manriquet végig hallgatta az öreget s akkor így szólt:

— Don Fernand Garcias de Castro! látad-e te valaha Rákhelt?

— Sohasem.

— Hát akkor azt tanácsolom neked, hogy állj meg a palota közelében, mikor Alfonsoval együtt az ünnepélyre kikicsik. És ha jól szemügyre vetted s akkor is megmaradsz abban a véleményben, hogy ez a leány számíthatást érdemel, úgy jér vissza s én elvezetlek a király elé.

Az öreg dühös lett e szavak hallatára s

hogy félreértések által megrontassék a Szerbia és Ausztria-Magyarország között létező ama jó viszony, melynek csorbitatlan fentartását nemcsak a király, hanem a kormány nevezetesen Risztics is a szerb királyság életérdekének és a szerb politika egyik legfőbb feladatának vallja.

Az »Odiek« az »excessio orosz-barátságával« nem Risztics, és általában nem a jelenleg kormányon levő szabad elvű párt organuma, hanem radicales párti közlöny, de — s ez nem tévesztendő szem elől — nem az egész radicales pártnak, hanem csupán a párt egy részének, azon radicales párti töredéknek organuma, mely sem a jelenlegi cabinetben, sem az alkotmány reviziójára meghítt tizenhat »leelőkelőbb pártterfű« körében nincs képviselve.

Risztics — igaz — Oroszországgal is jó lóban kíván állni, de első sorban Ausztria-Magyarország barátságát tartja biztosítandónak s fentartandónak Szerbia számára, mint akár Garasanin.

Végül nem szabad feledni, hogy Risztics a szomszéd nagyhatalommal kötött írásbeli megállapodásokat teljességükben ismeri s mielőtt a király által miniszterelnökké s külügyminiszterré kinevezett volna, fejedelme előtt határozatosan kijelentette, hogy ő ezen megállapodásokat hasznosnak ismeri el s azokat tiszteltben fogja tartani.

A Déva közelében tartandó őszi nagy hadgyakorlatok a külföldi államok különös katonai küldöttségei nem lesznek jelen, miután oly nagy számu és kiváló tiszték elhelyezése Déván alig volna lehetséges. A külföldi államok Bécsben megbízott katonai attachéik által lesznek képviselve.

A brüsseli kiállítás érdekében szerdán a kereskedelmi miniszteriumban — amint a »Bud. Corr.« értesül — Matlekovics Sándor államtitár elnökele alatt érkeztet tartatot, a melyen a belga főnemes Dukers Gyula is résztvett. Miután az előző államtitár az értekezletet megnyitotta, a főnemes igen érdekesen ismertette a kiállítást, valamint azt is hogy Magyarország a kiállításon, a mely nagy pénzültal-

elfordult Manriquetól. Majd felkereste egynehány jó barátját, hogy a teendőket megbeszéltse, mert a kínos állapotokat tovább tűrni nem akarta.

E közben elérkezett az idő, hogy a király Rákhellel együtt kikocsizzek az ünnepélyre.

Azonban alig távozott a palotából a koci, a nép nagy csoportokban állta útját. Kiáltások hallatszottak minden felől: »Eljen a király, éljen Alfonso! Le a zsidókkal! Halál Rákhelre!« A királyi fogat nem baladhatott tovább s Alfonso parancsot adott a visszatérésre.

Aztán Rákhel a palotában hagyva, egymaga sietett a nép közé. Mendeütt örömmel üdvözöltek, tiszteletteljesen utat nyitottak neki de a kiáltás minduntalan hangzott: »Eljen sohaig Alfonso! Halál Rákhelre!« A király igaztalan jart a nép közt s egyszerre szemközt találta magát Garciasal.

Az ősz castiliani Alfonso elé járult, hogy a nép kívánságát tolmácsolja. Hosszasan beszélt a király nagylelkűségéről, jóságáról, a diós harczokról, melyeket a mörök ellen vívott, majd emlékeztetve hozta a palestinai és egyiptomi táborozást s miudant, ami Alfonsozt nagygyá és becsültette. Aztán így folytatta:

— Oh, királyom! ne vedd népedtől rossz néven e tüntetést.

Bár szeretnek téged, de a nyomor és kétségbeesés e lépésre kényszerítette őket.

Adóbeszedőd végig sanyargatták Castiliát és Léont s a terhek elviselhetlenné váltak végre. Szánd meg, felséges ur a nyomort s jusson fűledbe a jó kiállítás. Üzd el rosz tanácsadóidat, távoztasd el magad mellől a zsidó lányt, ki egyedül oka minden bajnak s aki csábjaival leköteve tart. Voud ki magad Rákhel igaztosa alól s országaidba ismét viszszer a jót.

Garcias szavai reszkétni kezdtek s a megindultság erőt vett rajta. A király komoran, szólanul hallgatta s aztán így válaszolt:

— Teljesítem kívánságodat, bár tudom, hogy szíven szakad meg belé. Elküldöm udvaromtól Rákhelt és szatánzóm a zsidókat. Legyen meg tiéretök ez az áldozat.

Mialatt a nép örömrivalgásban tört ki, a király visszatért a palotába.

Manrique azonban megelőzte a királyt s Rákhelnek mindent elmondott, ami az utcán történt. De a zsidó lány nem hitt a szavaknak; nem képzelhette el, hogy őt száműzzék,

makkal kapcsolatos nemzetközi versennyel is egybe lesz kötve, mely czikkkel és mikor vehető részt. A főkonzult megbeszélése az értekezlet tárgya igen jó benyomást tettek s egyhangú volt a nézet, hogy Magyarországnak érdekében fekszik e kiállításban részt venni azon gyártmányokkal, a melyekkel Belgiumban annyira származhatunk. Az értekezlet ennek folytán bizottságra alakult és első évé Matlekovics Sándor államtitár, jegyzőnek pedig Lederer Sándor min. titkár választotta meg; a bizottságnak a belga főnemes is mint belga biztos, állandóan tagja. A bizottság elhatározta, hogy a kiállításra az october hó 1-én lejáró bejelentési határidőket Magyarországára nézve december hó 1-ig meghosszabbítani kéri és ez idő alatt a magyar kiállítás programját és berendezési tervzetét elfogja készíteni.

A magyar általános hitelbank mérlege.
Mint a »Pester Correspondenz« jelenti, a magyar általános hitelbank félelvi mérlege 18-án közzététetett. A kimutatás, tekintve az üzleti viszonyokat, kedvezőnek mondható.

Birosági tisztviselők fizetésének felemelése.

— Saját tudósítások közlése —

Szeged, aug. 17.
Az itteni bíróságok segéd- és kezelő személyzete, augusztus 6-án értekezletet tartott s azon, kérvény benyújtását határozta el a képviselőházhoz s a kormányhoz fizetésük emelésévégett. A kérvényből mely elején Szeged reconstructióját, az abból származott nagy közsegi, indirect, az élelmi viszonyokat szerfeleit drágító terheket említi, a következőket közöl:

A változott viszonyok legérzékenyebben sújtották Szeged város területén alkalmazott állami tisztviselők és ezek között első sorban különösen a magyar igazságügyi társasághoz tartozó, kisebb javadalmazású bírósági hivatalnokokat.

Köztudomású és elvitáztatlan tény ugyanis, hogy a fentjelzett kedvezőtlen viszonyok beálltával a piaci és lakberleti árak oly jessztő mérvben szöktek felfelé, — hogy azokat az állami tisztviselőknél e rendkívüli viszonyok dacára is változatlan maradt csekély tiszti fizetésével összehasonlítani hozni nemcsak hogy nem lehetett, — de e csekély fizetés a drágasági viszonyok fokozatos emelkedése mellett távolról sem volt elegendő arra, — hogy abból a legnagyobb nélkülözések mellett is elodázhatlan élelventartási szükségleteinket fedezhettük volna.

E viszonyok az idők lefolyása alatt nemcsak hogy jobbra nem fordultak — de reánk állami tisztviselőkre nézve mindinkább súlyos sakká, sőt elviselhetlenné váltak.

Az állami tisztviselő s illetőleg a bírósági hivatalnok irányában ugyanis nemcsak a szol-

gálatadó államnak, de a társadalomnak is megvannak a saját követelményei.

A bírósági hivatalnok hivatalos állásához törvényi és rendszerint azon várakozás van kötve — hogy sokoldalú és terhes, nagy részben személyes felelősséggel egybekapcsolt hivatalának megfelelő szorgalom, pontosság és lelkiismeretességgel megfeleljen. E várakozás barmennyire is igyekezzünk lelkiismeretes pontossággal egybekötött kiváló munkassággal igazolni hivatalunk czél szerű betöltését, nagy részben gátolja a megélhetés körül folyton növekvő, anyagi gondoktól sohasem ment, sőt mindinkább lehangozt kedélyállapotunk, mely egész nagyságban tarja fel szemünk elé azon nyomor és iséget, melybe az oly csekély mérvű leszállított tiszti fizetésünkkel szemben fennálló, csaknem óriási drágasági viszonyok sodortak bennünket.

E mellett a társadalom is jogszerűleg megkövetelvi veli tőlünk az ő maga részét. Azt akarja ugyanis, hogy az állami tisztviselő a kor színvonalára felemelkedve, — a társadalmi életben azon helyet foglalja el, melyre hivatalos állása őt teljes mértékben méltóvá teszi, de e mellett nem fontolja meg azt, hogy mi állami tisztviselői folytonosan csak anyagi gond és nélkülözésekkel küzdünk, — egyéb magán vagyon és kereseti forrás hiányában csupán csekély tiszti fizetésünkre vagyunk utalva, és hogy ebből önmagunkat és családunkat fentartani, — gyermekeinket nevelni és rubázni még a legnagyobb nélkülözések mellett is alig vagyunk képesek:

Milyen tisztelt képviselőház! Midőn a kir. törvényszékek szervezése alkalmával az 1872-ik évben a törvényhozás a bírósági hivatalnokok dotációját törvényileg megállapította, — e megállapításhoz bizonyára az akkori országos viszonyok szolgáltak alapul. — Azóta azonban hosszú 15 év múlt már el, — mely idő alatt nem egy ízben változtak meg s fájdalom bolha sem előnyünkre — házáuk viszonyai, — s különösen itt Szegeden, — mely újja teremtett város a reconstructio folytán kivételes, finansialis tekintetben oly rendkívül súlyos helyzetbe sodortatt.

Hogy minő nehéz viszonyokkal kell egy Szeged város hatósága területén élő, kisebb javadalmazású állami tisztviselőnek megküzdnie, legelőbbben mutatja Szeged szab. kir. város köztörvényhatósága által 1884-iki évben alkotott és a nagyméltóságú magy. kir. helyügyminiszterium által jóváhagyott szabványrendelet, melyben Szeged város köztörvényhatósága áthata azon meggyőződés érzetével, hogy tisztviselőinek helyzete az itt uralgó felette terhes drágasági viszonyokkal szemben csaknem tarthatatlan, saját kezű kezéből kiindulva nem csak előnyösebben szervezte tisztviselőinek állását, de azok dotációját a kor követelményeinek és az illetők szükségleteinek megfelelőleg aránylag felemelte, sőt

— Maradj, enyém vagy, és senki sem választhat el minket!

Nem bujasság, nem az érzékek fölgerjedése volt e szavakban, hanem nyilatkozata a szépség varázsanak, melytől szabadulni nem lehet.

Es leszállva a trónról maga mellé ültette Rákhelt.

Majd parancsot adott, az ajtókat megnyitottak s az udvari méltóságok hódolatukat lerakva vonultak el a tróu előtt.

Rákhel újra hatalmas lett, sőt hatalmasabb, mint valaha.

Első gondolata volt, hogy megbosszulja magát ellenségein. Don Fernand de Castro és több társai örökre számítottak Toledoából. A népre büntetésül még nagyobb adó vetetett s a bujtatókat kirégettették.

E naptól kezdve Alfonso számára a gyönyörök egy új forrása fakadt.

Ah! mily élvezet volt látnia, amint a szenvedélyes Rákhelt ott hánykolódott nyoszolyáján s a haraz s bosszu végig vonaglott testen s félig kérve félig parancsolva új meg új áldozatokat követelt tőle: Mily édes volt teljesítenie minden óhaját s éreznie, hogy e kívánságok csak egy felingerült női szív kifakadásai! Hanyszor temette arcát a Rákhel lázas keblére, mialatt kéjtől elfojtott hangon suttozta: »Kérj meg! Óhajts meg valamit!«

Alfonz rabszolgája lett ennek a csodás szépségű leánynak.

Előre látható volt azonban, hogy ez állapotok nem maradhatnak így továbbra is. A nyomor és zugolódás általános lett úgy Toledo-ban, mint az egész Castiliában és Léonban Manrique és Ruben intették is Rákhelt, hogy mérsékelje magát, de a leány nem hajtott semmi kérelmére.

Hogy pedig elvonja a nép figyelmét a lázadástól, rábírtta a királyt, hogy hadsereget szervezzen a mörök ellen.

Azonban egy új forradalom a Rákhel számításait tönkre tette.

Sámos toledói nemes egyesülten a háborús hírek folytán öszesereglett vidékiekkel, tanácskoztatott s elhatározták, hogy kedvező alkalom esetén meg fogják támadni a királyi palotát. Ugy terveztek, hogy titokban fegyvereznek s majd egy határozott jelre előrontanak s lelik a palatőröket. Rákhelt és a zsidókat s egy csapással legyretnek a szomorú állapotoknak.

A szamúított don Fernand Garcias de Castro, híret vévén a készülődéseknek, titok-

a segéd- és kezelő-személyzetre nézve alapfizetésének minden öt évi szolgálat után való fokozatos felemelését szabályrendeletileg s illetve törvényileg megállapította, és ez által öket oly kedvezőbb anyagi helyzetbe hozta, hogy távolról sem kell nekik az élet fenntartása körül oly nehéz viszonyokkal megküzdniök, mint nekünk állami tisztviselőknél. A köztörvényhatóságnál a jegyző, ki a nálunk 900 frt fizetéssel ellátott I. osztályu jegyzővel egyenlő rangban áll, — 1210 frt fizetést; a köztörvényhatósági osztályjegyző pedig a vele egyenlő rangban álló és 500 frt fizetést élvező aljegyzővel szemben 880 frt fizetést; a köztörvényhatósági adóhivatali igazgató s illetve házi p-nztárnok az ezekkel egyenlő rangu I. osztályu telakkönyvezető s illetve törvényeszi irodagazgató 1000 forint s illetőleg 900 forint fizetésével szemben 1430 forint fizetést s végre a köztörvényhatósági tanács s árszazéki igazgató a kiadó — a kiöltő a mi irnokaink qualificatiójánál többet nem kívánunk s a kiknek teendőit nálunk az 500 frt fizetéssel ellátott irnok végzi, — ezzel szemben 770 frt fizetést élveznek s így kedvezőbbben vannak dotálva, mint mi szegény, különben is ily mostoha anyagi viszonyok között élő, — a szegedi kir. törvényszék, járásbírósg s ügyvédség segéd és kezelő személyzete létszámához tartozó állami tisztviselő.

Milyen tisztelt képviselőház! Rendkívüli viszonyok rendkívüli intézkedéseket igényelnek!

A fentebb eladottaknál fogva, a midőn kimutattuk azt, — hogy Szeged város hatósága területén a piaci élelmezési czikk, fa és lakberleti árak alig állanak mögötté a fővárosi hasonló viszonyainak; nem szorul további bizonyításra ezen reánk Szegeden állomásozó állami tisztviselőkre nézve szomorú tény, hogy még az 1872-iki évi viszonyokhoz mérten megállapított csekély tiszti fizetésünk távolról sem elegendő arra, hogy hivatalos és társadalmi állásaink megfelelőleg a magunk és családunk élelventartása körül felmerülő elodázhatlan szükségleteinket a legnagyobb nélkülözések mellett is — fedezhessük.

Ezek alapján kérik a képviselőházat, miszerint a fentebb előadott és minden irányban indokolt körülményeket figyelembe vévén, azokból a Szegeden állomásozó kisebb javadalmazású bírósági hivatalnokoknak felette zálat anyagi helyzetét és a jelenlegi csekély fizetés mellett a további megélhetés lehetetlenségét megállapítani és ennek folyamánvákent a szegedi kir. törvényszék, járásbírósg és ügyvédség segéd és kezelő személyzete, illetve kisebb javadalmazású bírósági hivatalnokainak eddigi csekély fizetését és lakberletményét az itt uralgó

ban Toledo-ba jött, hogy ő is részt vegyen a mozgalomban s lehetőleg helyes és mérsékelt irányban terelje azt.

Minden meg volt már állapitva az öszeszküvésre nézve, csak a kedvező alkalmat leste.

Es ez nem is késett. Alfonso király nagy-szerű vadászatot helyeztet kiállításba s a toledóiak e napot tűzték ki a palota megrohanására.

Es hogy együttesen járlassanak el, megállapították, hogy kétszéri harangozás lesz a jel a rohanásra. Az első harangozás a királyi tározását fogja jelezni a másik pedig az el-rejtett harcosoknak fog szólni.

Minden úgy történt, a hogy az öszeszküők kiterveztek. A második harangozóra mindentűn elősereglettek a harcosok és körüzarolták a palotát. Majd a kapukat bedöntvén, a palotatorokot kiknek számát Rákhel megkötözötték, részint leölték, részint fogságba vetették.

Garcias volt az első, ki a palotába hatolt és először is Rákhelt kereste fel.

A zsidóleány dühtől szikrázó szeme- ket vetett reá, de Garcias szaliden szólt hozzá:

— Rákhel, menekülnöd kell: A nép dühe betörte a kapukat s már nyomomban vannak a harcosok, hogy megöljenek téged. Búzd reám sorod. Vau a palotának egy föld-alatti kijárata, melyet csak keseren ismernek, segélyemmel elmenekülhetsz azon. En majd elvezetlek egy csöndes, magános helyre, a hol biztonságban és nyugalomban élheted le hátra levő napjaid.

— Ah! nyomorult! — ordított föl Rákhel, — kinek nézel te engem? Egy királynőnek ilyen ajánlatot tenni! Hahaha! Nyugalomban lelni ujjaimat, mint a te ház eseléd! Inkább meghalok a trónon, sem hogy megalázzam magam.

E szavakat mondva a trónterembe sietett s felült a királyi székre.

A harcosok pedig berontottak nemso-kára ide is és »Halál Rákhelre!« kiáltással körül fogták a trónt. A kardok megvillantak, a kiáltás zugott, de nem szávt egyetlen castiliani sem, a ki a leány skvett átútni merésztelte volna. Sokáig zavartan állottak körülte, míg aztán előkerítettek Rubent, ki egy pam-lag alatt arczal a föld felé fordulva feküdt. Akkor arczán így szóltak hozzá:

— Alávaló gazember! ime körmeink közt vagy végre s csak egy intésbe kerül és fejed lábsídhöz fog gurulni. Azonban meg-

116, a második osztályba 75 a harmadik osztályba 35, összesen 308 tanoncra jött. — Az 1886/7-ik tanév kiadása 1954 forintot tett. Gyomán. hol az elsőosztályba 30, az első osztályba 35, összesen 65 tanuló járt. Az iskola kiadása 600 forintot tett. Mező-Berényben. hol az elsőosztályba 11, az első osztályba 35, a második osztályba 32, összesen 78 tanoncra jött. Az iskola fenntartása 856 forintba került. Óros házában. hol az elsőosztályba 64, az első osztályba 82, a második osztályba 74, összesen 220 tanuló járt. Az iskola mult évi kiadása 1330 forintot tett és végre Szarvason. hol az elsőosztályba 44, az első osztályba 56, a második osztályba 76. a harmadik osztályba 47, összesen 223 tanuló járt. Az iskola fenntartása 1135 forintba került. — A békéscsaba alsó foku ipariskolában összesen 1279 tanuló járt. az összes iparisiskolák fenntartása a mult 1886/7-ik tanévben 7987 frtba kerülték.

Értekes határozat. A kir. curia határozatilag kimondta, hogy ha az életbiztosítási kötvények kedvezményezettjeként a biztosított örökösei vannak megnevezve, az életbiztosítási összeg hagyatéki vagyont nem képez.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Löniger Mihály aradi kir. törvényszéki és Rozgonyi Alajos kispénzi királyi járásbírósi irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Mérséklé monentéri jegyek Szt. István napján. F. é. augusztus 19-én a m. k. államvasutak központi hálózatának összes állomásairól (kivéve a budapesti bányái, budapest-lőrényi, budapest-horti, budapest-tápiógyörgyei és budapest-szabadszállási vonalrészek állomásait) 50 százelekkal mérsékeltek I. és III. oszt. személyvonatu monentéri jegyek adatkat ki Budapestre a fentemlített napon közlekedő valamennyi személyzálló vonatba a gyors és express vonatok kivételével, valamint a fentemlített napon a végállomásokról induló, de Budapestre csak augusztus 20-án a reggeli órákban érkező személy-vegyes és omnibus vonatokhoz. A visszautazás bármely szállító vonattal — a gyors és express vonatok kivételével — bezárólag augusztus 28-ig történhetik. A miskolczi-füleki, bányász-dobosai és feled-tiszolci szárnyvonalak állomásain kiadandó monentéri jegyek, visszautazás alkalmával a hatvan-miskolczi utárron át is érvényesek. Gyermekre nézve következő kedvezményeket engedélyeztetnek. Két 10 éven aluli gyermek számára az illető kocsiosztályra szóló egész jegy váltandó. Egy ily gyermek a II. osztályban egy egész III. osztályi jeggyel utazhatik. A harmadik kocsiosztályban egy gyermek felöltött kísérőjével együtt egy egész II. osztályi menetjegy váltása mellett utazhatik. Podgyász szabadságot nem engedélyeztetik. Budapest 1887. augusztus 16-án. Az igazgatóság.

Jótekonyczélú műkedvelői előadás. A battonyai sétányrendező ifjuság által fele részben a magyar szentkorona országai vereskereszt-egyletének battonyai fiókja és fele részben a helybeli sétány rendezése Battonyán, aug. 21-én a nagyvendéglő udvarán épített szinkörben közkívánatra másodszer adatkat „A tót leány”, eredeti énekes népszimű dalokkal és táncokkal írta: Almási Tihamér. (Reuzdó: Dr. Domanovszky Zoltán.) Személyek: Gyarmathy János gazdamester Babits A. György ur. Orszé felesége Jakabffy Mariska urhölgy. Bandi fiók Videtzky György ur. Máthé Julis nevelt leányuk (árva) Videtzky Lenke urhölgy. Lipták a tótok felügyelője Petykó Zoltán ur. Brholya a tót sumások vezetője Nagy Sandor ur. Hanka leánya Krös Bella urhölgy. Misó tót legény Fleischmann Manó ur. Kospál uradalmi baromrovos Magyarossy János ur. Ötös Mária jvas asszony Hegyessy Lenke urhölgy. Száli, csaplóros leány Nikits Hermína urhölgy. Osobor parasztlégy Varga Ignác ur. Panni szolgáló (távmatikánál) Faragó Lina urhölgy. Csendbiztos Boszidár Dező ur. Kis bíró Loboncz Péter ur. Rigó Matyi kis postás fia Hegyessy Margitka. Előadás után táncvígalm. Helyárak: Pályó 8 frt. Kórszék az I-ső és II-ik sorban 1 frt a többiben 80 kr. Zártszék 60 kr. földszint 40 kr. gyermek-jegy 25 kr. karzat 20 kr. Jegyek előre váltatók Fleischmann Manó urnál és este a pénztárnál. Kezdeté pont 8 órakor. A jótekonyczélú iránti tekintetből kérjük a n. é. közönség beces pártfogását. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A battonyai sétány-rendező ifjuság.

Postai takaréklapok. A postai takaréklapok közvetítő hivatalok figyelméztetik a betevőkre, hogy a takaréklapok csak az 50 krou alóli összegnek megtakarítására szolgálhatnak és hogy ennél nagyobb értékű lelvéjegyekkel ellátott takaréklap csak kivételesen fogadtatnak el, s helybenhagyás végett a postai takaréklapokhoz terjesztetik fel.

Esik . . . Tegnap ebéd után az ég csatornái végre nem állták ki tovább a dicőségét, hogy a földet egy kis áldást hozó esővel meg ne áztassák. A mi nagy jöföte mény volt kapás növényzetnek és a nagy forráság által teljesen kiégett és leforrázott legelőkre. Csak az volt a baj, hogy az ég boltozata csakhamar kiderült. Különbösen az eső után egész délután le volt némileg hűve a levegő.

Vidéki színeszet. Kispénzi jelenleg Tóth Béla dráma, vizjáték, népszimű és operette színtársulata tar. előadásokat. Szerdán Berzsenyi Margit jutalomjátékának a „Vasgyáros” került szíre. A szereplők közül felemlít levelező Lendvay Ándor (a vasgyáros). Berzsenyi né Adelt (Claire) Berzsenyi Margit, Fekete Jakabot, Németh Jánost, Szabó Boriskát, S. Várna Julest, Tóth Békát, Hegyi Jankát kik szerepeiket igen szépen töltötték be. A jutalmazandó többször hívták ki. Pénteken „A fekete gyémántok” kerülnek szíre. Előadásra kitűzték a „Csokonai szerzett völegy”, „Údvöske” és „Az ördög pirulái.”

Halalos esés. Enlítették a napokban hogy egy köcs Pál nevű napszámos cséplés

közben a cséplőgép dobjáról leesett s az esés következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlen ember a szenvedett sérülések következtében tegnap a kórházban meghalt.

Hazánk és a főváros.

Kovácsna pusztulása. Ismét egy dérék székely város romlásáról kell hírt adnunk. Kovácsna e hó 15-én délután borzasztó tűzvész martaléka lett. Hatvan nollez gárdának 170 épületét hamvasztotta el a tűz; emberélet is esett áldozatul. A városrészt, hol porig égett minden, egy óriási fekete temetővé lett: a merre a szem belát, iszonyú képe tárul fel mindenütt a pusztulásnak. Úszkós gerendák, égbemerő ajtófák között ott jajgat kétségbe. eseten a hajléktalanul maradt lakosság: könyfakasztó látvány. A tűz oka még nincs kiderítve. A kár százezereket halad meg; benn égett a szerencsétleneknek a szó-szoros értelmében mindenök.

Az öngyilkos színesznőről. A szép, fiatal színesznő Lukács Piroksa esetéről még a következőket írhatjuk: A szerencsétlen leány Nagy-Maroson követte el végzetes tettet, abban a kis nyaralo faluban, mely szomorú hírnévre kezd szert tenni. Csak nem rég történt, hogy egy odaváló fiatal leány az öngyilkosságok chronicájában páratlan módon vett részt életének, a menyiben törvényszerűen ágyból származó kisdédével együtt az ugynevezett „fehér hegy”-en sajátkezűleg rakott magyán égette el magát. Lukács Piroksa két nővérével együtt a „Rizsvölgy”-ben lakott. bérelt lakásban Mintegy két hét előtt a fiatal színesznőt baleset érte: ablaküvegen súlyosan megsértette kezét, úgy, hogy orvosi kezelésnek kellett magát alávetnie. Több ízben be is jött a fővárosba, felkötött karjával sokat figyelmét magára vonván. E balesettel egyidőben porult el kedélye oly annyira, hogy nővérei, kik közül az egyik drámai nővédek a nemzeti színházban, a másik pedig festőnőnek készült, aggodva tekintettek rá. Mintán buskmországnak igazí okáról nem nyilatkozott előttük, nem is sejtették: mi szörnyű elhatározás szilárdul meg lelkében. Hétfőn délelőtt egy budapesti ismerősök, az operaházban egy szintén Nagy-Maroson nyaraló nőtagja jött hozzájuk látogatásba. Lukács Piroksa nem volt otthon: mint nővérei mondták, felment a szőlőhegyre sétálni, mert egy idő óta kedveli a magányt. A látogatást tevő kisaszony éppen háza készült, midőn megérkezett Piroksa is, de a társalgásba alig vett részt. A vendég távozás előtt kifejezte a szenvedő előtt abbeli reményét, hogy legközelebb teljes egészében fogja ott viszontlátni, mire a szerencsétlen leánynak ki-csorodultak a könnyei. Testvérei megnyugtattak a jelenettől meglepett vendéget, hogy ez már Piroksának megszokott dolog, ha elfogja őt az érzélem. Semmi rosszat nem sejtve távozott a két fiatalabb nővér hazulról, hogy elkisérje a vendéget fél órá társalgásban levő lakására. Ez alatt néjnik e eselédet elküldte a vendéglőbe edéért. Mint a család-leány beszéli, a kisaszony sirva mondta neki, mikor elküldte! „Bár én olyan egészséges volnék, mint maga . . .” A végére elszánt leány ezután egyedül maradvá, buzarta a konyhaajtót és egy fahasábra állva fejkendőjével felkötötte magát az ajtó kerestélyjén. Visszatérő testvérei meglátva élet-telen testét, ájultan rogytak össze. A szerencsétlen leány édes anyját táviratilag értesítették e borzasztó esetről.

Rövid hírek. Szegeden a Seiffmann-féle butorraktár égésénél elhunvatnak a királyi erdélyi látogatása alkalmára megrendelt butorok is. — Székely-Udvarhelyt Virág József városi pénztárnok hétfőn agyonlőtte magát, miután nagy mérvű sikasztásait felfedezték. — Szakács G. Gramma Juon oláh legény, két testvére segélyével, fényes nappal meggyilkolta Klein Lipót bérlet, kinek nevelés tilos viszonyt kötött; a három gyilkost s a nőt is elfogták. — Szerencsétlen eség történt a nagyváradi szinkörben vasárnap este. „Angot asszony leánya” előadása alatt. Az első és második felvonás közben Keresztes József zsinormester felment a felső folyosóra a harmadik kulisa mögé, hogy a függőző megigazítsa a mert nem fért hozzá. Kilépett a kívül álló gerendára, honnan lecsúszva, lezuhant a majdnem két emeletnyi magasságból. Veszélyes zúzóásokat szenvedett fején és mellén. — Miskolczi róli jelentik, hogy Melezer Gynla alispán már hivatalos ügyekkel is foglalkozik, állapotja folyton javul s a beteg a legerősebben társalag látogatóival. — Nagyváradon az osztrák-magyar bank most szervezett fiókja tegnapelőtt megkezdte működését. — Esztergomban a hétfői búcsúnnepezen maga a bibornok hercegprímás pontificált s messzeföldről anyai ájtatoskodó gyűlt össze, a mennyi a bazilika felszentelése óta alig volt együtt; magából Pozsonymegyéből harmaadfél-ezer zarándok érkezett. — Pusztai-Császón e napokban leplezték le a néhai Német Albert sirján emelt emlékkövet, a megyei értelmiség számos tagjának jelenlétével.

A nagy világ.

A volt bolgár fejedelemlő. A ex. bolgár fejedelem mostani élet módjáról írják: Sándor herceg jelenleg felváltva a heiligenbergi kastélyban szüleinél s Darmstadtban a nagyherceg által rendelkezésére bocsátott u. n. régi palotában lakik, melyből azonban csak kevés szobát vesz igénybe. Ideje nagyrészt vadászatnak szenteli, gyakran a heu-seni nagyherceg társaságában. Gyakran több óra hosszú követi lóháton mint néző a hesseni csapatok gyakorlatait, valamint a szomszédos griesheimi táborban gyakorló porosz es württembergi tüzérezredek gyakorlatait. Legközelebb részt vett az éjjeli táborozásban is. Egészségi állapota tehát kitűnő, a mint ezt külsője s a könnyűség, melylyel minden fáradaimat elvisel, igazolja.

A baka „borju” vége. A baka-világ nagy öröme a „borju” napjai, úgy látszik, megszámilvájk. Az új repesztűs-pekak úgy is

az eddiginél nagyobb terhet rónak a bakára, mert több töltést kell magánál hordania; enlél fogva könnyíteni akarunk a fölserelésen s a reform minden valószínűség szerint abból fog állani: hogy a „borju” elmarad. Pótlására Moravetz Károly dragonyos-örngny kombinált k elmés csomagolási módot s ezt a hruki táborban bemutatják a trónörökösnek is, a ki többféle próbát is végeztetett az új felszereléssel. Az értekes szemle es kísérlet egy óra hosszajig tartott s jelen voltak a tábor összes tábornokai, törzisztiszteji s vezérkari tisztjei. Az újítás lényege abban állana, hogy a katonája egy hengeralaku vászron zacskóba csomagolná holmijait s ezt az ételés csészével együtt bele csavarná a koszoruba kötött köpenybe, melyet olyanformán hordana hátán mint a mostani borjut. Csakhogy az új podgyász sokkal könnyebb volna s nem is feszélyezné a katonát modulataiban, mert két szij elegendő volna az egész podgyász felkötésére. A lovaság felszerelésére Moravetz örngnyak szintén van reformi vaslata. Az újítás gyorsitana a le-és felszerelést s megkönnyítene az etetését is, a mennyiben a huszár kivételén a zabot s etető zacskót a nélkül is, hogy a nehéz hadi felszerelést előbb le kellene emelnie. A trónörökös elismaróleg nyilatkozott mind a két reformjavaslattól s az új felszerelést most a trónörökös közvetlen parancsnoksága alatt álló csapatokon próbálják ki.

A legszebb és legerényesebb lány New-Yorkban. A new-yorki postahivatalhoz érkezett nemrég egy ajánlott levél Ohióból e címmel: „E levél fölbontatlanul adassék ki a legszebb és legerényesebb lánynak New-Yorkban.” A szolgálaton levő postatizt zavarába a postaigazgatóhoz fordult, a ki következő hirdetményt tette közé a new-yorki lapokban: A poste-restante-hivatalban fontos tartalommal fekszik egy levél, a város legszebb is legerényesebb kisaszonya számára; kérérik azt mihamarabb átvenni. Három nap alatt nem kevesebb, mint kilenczezer lány jelentkezett, valamennyien igényt tartva a levelel, melyet azonban eddig ki nem adtak.

Rövid hírek. Bordeauxban és környékén hétfőn erős förgőzél (cyclon) pusztított, mely a szántóföldeket és szőlőket tönkre tette. A lakosság kétségbe van esve. A vilhar Aroachonnál két vasuti vonat összeütközésének is okozója lett. A vonatokon kirándulók voltak. Az összeütközés következtében 17 utas könnyű sérülést szenvedett. — A triezsti Lloydytársaság baka egyre nő, a hány hajója megérkezik, valamennyinek a futói csatlakoznak a strikeolókhöz s ezeknek száma már ötszáz; a strikeolóok küldöttségét indítottak Bécsbe a kormányhoz. — A cseh malomiparosok e napokban gyűlést tartottak s egyik indítvány az volt, hogy ne vegyének magyar buzát; a gyűlés azonban bölesen azt határozta, hogy e kérdésben nem határoz. — Belgrád volt polgármesterét, Györgyevics Vladánt, vád alá helyezték, mert a szerb-bolgár háborúra vonatkozó hivatalos okleveleket bocsátott nyilvánosságra. — Veleceében a gondolások es pékek strikeja megszűnt. — Az údvadseregbe hóbortos csapata e napokban Genuába vonult be, de a község s fűtvel es kővekkel fogadták, úgy hogy a fura sereg csak rendőri fedezet mellett bírt elmenekülni. — A cholera Siciliában mar folyton esőkökre; a kormány nagy eréllyel jár el s 37 orvos es 24 gyógyszerész vezette el állásait, mert a járványtól való félelmében elutazott lakóhelyéről.

CSARNOK.

A barna tündér.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti noveletteje. —
Írta: Rozsnyai László.
(Vége.)

A kastély esenőjét pedig egy turkos gyermek gondatlan játéka verte fel, egyedül öröme annak a fiatal-örög urnak kinek homlokáról egybéként sohasem húzódtott el egy sötét felhő, az el nem enyészhető emlékezet.

Ez a gyermek is, a ki pedig minden öröme volt, újra, meg újra megnyitotta a sebet, mert valahányszor rá esett tekintete, mindannyiszor maga előtt látta azt a szép arcot, a minék birhatásáért volt ereje harezba állani az előléttel s megdudott hasonlóan anyjával, az ész hidegen futolgtató szavának szót se engedett s tüzrel-vassal azt az álmat valóstát meg, a mit szíve parancsolt.

Es ha e gyermekek esett tekintete, a boldog mult semmit erő képe viharzott fel lelkében, mely oly messze volt már megetté, hogy soha se hitte a visszatérését.

Igy élt a férj és így élt a nő, foglalkoztatva a falut, a mely nem tudta kipuhatolni, mi hiba folytán van ez a különélés és ez a nagy gyűlölet?

Julis a régi rokonsága kereste fel „bus özvegyi voltában,” de bizony annyira elfehéredett annak a keze, hogy nagyon fél a régi rokonsága tenyerébe parolat csapni, nehogy moosok essék az uri mivoltán, a mely hitet a fel-és alvégi rokonság és szomszédosság bezsélte, hogy bizony-bizony vendégtől tisztán maradt a nyárzás haz.

De Bence? — Bencezével mi történt? Ah, ez az ember páratlanul mutatkozott, a mint látszik, hogy vidéken egyedül áll történetesen a kor színvonalán. Minek utána „becsületbeli” ügyét lebonyolította s bevárta a poeticus holdas éjket, egy este lovára ült s juxból átment a nyárzás házhoz, az aranyos tündér meghódítására.

Csendes volt a falu, mikor beporoszkált a poros uton. Csak időnként heszelt egyet az álmatlan kutya, a mi zaj széthalt a nagy végtelenségben, nem ijesztett meg senkit. Csak egy helyen nem volt nyugalom, a nyárzás házban Julia nem tudott aludni. Még sem volt ideje hozzá szokni életének e boldoglatlan fordulatához, még nem fogyott ki a köny, mely a multat siratta. S ha szűnni akart is volna a köny, a bánat könye, a gyűlölet se lett volna képes álmat hinteni pilláira, az iránt a nyomorult ember iránti

gyűlölet, a ki elég lelkiismeretlen volt életét megmérgezni.

Talán akkor is arra gondolt, mikor neszt hallott. Milyen különös! A szomorúság e tanjárára mosolyogva jött be a hold ezüst fénye, a mely az egész udvaron minden tárgyat behintett arval a töménytelen sok ezüsttel, a mivel bír, s a mely látványt az igazi szépség iránt a kevésbé érdeklődők is valóban szépek, fölsegessenek kell, hogy mondják.

Julis kitekintett s a helyett, hogy a csodálat ol-hja férközött volna ajakára, megdermedt erében a vér: a nyomorult jött el hozzá, a lelketlen e védtelen állapotban akar nemtelen czélt érni! Mennyi erő szállta meg a gyenge nőt? A gyűlölet és a veszély idejében érzett erő duzzasztotta izmait, lelkében felmerült a bosszú, de ezt jobb érzése hamar feladta. Istenre bízta azt, ki olyan igazságos!

Eltorlaszolta az ajtót s elhatározta, hogy ha a könyörtelen ember valahogy beférközik hozzá, megöli magát.

Bence egész természetesen fogott dolgozó.

Egyedül jött, nem feszélyezte az, hogy lova kantarát maga kösse az árnyas fából, megregette a paripa hátát, aztan nesztelen léptekkel közeledett az ablakhoz.

Halkan kopogtatott. Semmi nesz. Ismét türelmesen és mindig erősebben es erősebben kalimpált az ablaktáblát.

A pillanat elérkezett s Julis biztos lélekkel kérte.

— Mit akar, uram?
— Mondani valóm van, beskarok menni.

Julis az ablakhoz ment, látta az embert; látta a büös szenvedély akaraterejét, de arval az erővel, melyet az igaz ügy harcában nyertünk, eréllyel hangjában beszélt.

— Uram! Ne vigye végtelékig a dolgot! Ismerem önt, számítottam arra, hogy ön elég nyomorult lesz egy védtelen nő szentélyébe betolakodni, el is készülttem rá. Rokonom szavamra vár s szerencsétlenségem meg lesz boszulva. Még egy percze könyörületes tudok lenni, ha tovább is háborgatni merészel, a halál fia.

Es a rettenethellen hős gyáva nyul módjára megszaladt. Sebbel-lábbal paripájára pattant, mert a légyott nagyon is romantikusnak ígérkezett. Ilyenek ezek a Don-Juanok, szeretia az olcsó kalandokat, s e mellett beszéltettek magukról lépten-nyomon, de ha aztan kissé veszedelmek az akadályok, alba nem kóstolnak bele. Mégis nevétséges lenne valóban, a főle sportért agyonunkoztatni magát egy markos paraszttól, a milyennel a barna tündér szemenszedett rokonsága között okvetlen bír. — gondolta el Bence.

A szegény asszony nyugalmát tehát Bence sohasem háborgatta többé.

De hát „nyugalom” maradt-e az, ezek után is?

Csendesen pergő napok az unalom ketetlen kerekén vánszorogva, melyek gazdagabb tesznek az emlékezésben. Mert olyan az ember! — Az élet szenvedési erősebb emlékek, a boldogság szűfűszó öröme a jelen, emlékezés is kesergés, sovárgás réá mindezt, tehát maga az emlékezés is réá: ezenedés.

E mert nekünk oly könnyű, miért ne engednők a mulandóságunk azokat a szomorú napokat, melyek a nyárzás ház boldogtalanságáról beszéltek. Vagy azon a felektani problémán törjük azonykat, a miért Dékány Béla olyan makacs maradt éveken keresztül és noha látta, hogy felesége árthatan, nem esett meg a szíve, és a régi szerelmen hatalmából egy szemernyi se tért vissza soha?

Ilyen emberekkel nagyon sokan fogunk találkozni, nagyon sokan olyanokkal, a kik néma, de folytonos küzdelemben emésztik magukat, de nem adják meg magukat soha. A hirtelen öszült, komoly ember ráncos arczával, mely barázdákat az élet ekeje számtala, — beszél eléggé; de vannak emberek kiknek ha a sors ideajlokat rabolja el, azok az emberek lejtőre jutnak s innét folytonos es folytonos az elzűlés felé az ut.

Béla sokáig emésztette magát a harcban, de azt a nagy irt, mit az események hagytak lelkében, nem pótolhatta semmi. Hisszen ha gyermekére nevez, megannyiszor felesége jutott eszébe, kihez annyi évek eddes boldogsága fuzte, a mely mint ködfátyolképek csak emlékekhez férközni, de a mely így elmosódva is oly felséges, oly megközelíthetlen . . .

Es évekkel egyre súlydott a Dékány Béla név értéke. Kezdetben senki se vette észre. Lassan fogott, de mindig fogott a vagyon. Azok a költséges büfelejtő kalandok, melyekbe elparazolta Dékány Béla az örökséget, hovatöbb gyakoribbakká lettek, előttünk csak a kész tény áll, hogy Béla földönfutóvá, koldussá lön.

Es itt kezdődik a barna tündér voltaképeni szereplése.

Vagy azt hiszik, hogy a nevelésben nem esiztől női szív es kedély minden nemesebb lelki nyilvánulásokra képtelen? Oh, ez az egyszerű gyermeke a népnek, kit sorsa, talán kára, oly nagyon kiragadott abból a körből, hol a boldogság várt számára, — ez tudott nemes bosszut állani. Mikor az a két kék íju az országuton barna tündérnek nevezte azt a szép menyecskét, olyan önkénytelenül mondott nagy igazat. Valóban tündér volt ő, ki egy megvetett s önmagával meghasonlott embernek lelket gyógyítgatá s nemes önfeláldozással viselte szerepét élete fogytáig.

Mert Béla ez a jobb sorsra érdemes ember, végző nyomorultan oda került a nyárzás házhoz. A kik úgy tudnak szeretni, mint ök, azok a szegénységben is tudnak boldogok lenni.

Ha a mult fájdalma megmaradt is, de van helyette a jelen öröme.

KÖZGAZDASÁG.

„A Tiszaszabályozás alaphibája és ennek gyögmódja.”

Ezzel a címmel jelent meg Nagyváradon egy röpirat Patzkó Györgytől (kapható Hügel Ottónál, ára 30 kr.). A szerző mint mondja, hosszú éveken szerzett személyes tapasztalatok és tanulmányok alapján írta e

röpiratot, melyből érdekesnek tartunk két fejezetet közölni: a töltésekről és a zsilipekről. A két fejezet a következő:

Védőtöltéseink egy sarkalatos hibája.

Az, a ki a Tisza partján évek hosszú során át lakott, hó alkalmat nyert a védőműveink kezelése körül felmerülő hiányokat tanulmányozhatni.

Etekinve egy két farsulat védőtöltéseitől, átlagban azok elég kibírtalommal bírnak a viznyomásnak ellentállatni, de ezen elny mellett egy óriási hibajok van. t. i. a kellő szilárdság hiányzik teljesen, pedig csakis szakértelem hiánya miatt.

Bárki, ki tavasszal egy ily védőtöltésen végig megy es esetleg az oldalára leereszkedik, azt fogja tapasztalni, hogy ott a talaj rendkívül laza, omlekonys a igr, ha árviz mellé jó, a cukorhoz hasonló gyorsasággal omlik szét, úgy annyira, hogy ha még egy kis habverés is hozzájárul, az esethen 3—4 óra lefolyása után a töltés fele már megsemmisült, es hogy dértire borura kell karózni, rószé, trágya stb. segédzettel védekezni, es ez uton már egy kisebb árviz esetén 100 ezreket védelemre kidobni.

Hogy a töltések ily lazak, az természetes: az ott talált földből vannak alkotva. tehát már az anyag sem szilárd, más anyag pedig nincs. A teli fagy átgyasztja a töltést, részecskeit porhanyó es ömlővá téve, arrol pedig nem is álmódnak sehoh, hogy ennek utját állják.

Pedig nagyon egyszerű dolog, a természet ad bő utmutatást, de a szakértő azt nem akarja, vagy nem tudja megérteni.

Ha egy árviz által ostromolt töltést végig vizsgálunk, fel fog tűnni, hogy itt imott tvedésből (?) ott maradt a töltés alsó részén egy egy fúzabokor, (más helyeken a legnagyobb gondnal kiirtják, azon téves nézetből indulva ki, hogy a töltés oldalába illetőleg testébe furdó gyökértégek a töltést lazítja, es a víz behatolását elősegíti, mely eset az általam ajánlandó mód mellett úgy sem állhatna elő, mert a nagyon sürü dugványokból csak is apró eszrie képződnek, melynek gyökere, bár sürü de vékonyszálú tömeget képezne csak s ime, ott a töltés es kis darabja szűnik, daczol a hullámokkal. Itt az utmutatás, csak tessék megérteni!

De mennyien tovább.

Előnk emlékszem, hogy egy vesztélyes helyet véde, egynehány egészen frissen levágott fúzabokor készült köteget is alkalmaztunk a hullámvérés megtörése céljából. E kötegek ott a sárban es képzőött iszapban természetesen meggyökereztek es itt később beálló árviz alkalmával, a töltés nem hogy fogycott volna, hanem határozottan gyarapodott.

Ezen természetes tűnény. A tífza a legkönyvebben gyökerező fanemék közé tartozik, s bárhol nedves talajjal találkozik, — sürü gyökereket ver. Ezen gyökerek a talajt oly sürü hálózattal szövik át, minót alig lehet képzeln, míg rüzeitől kendersűrűségű hajtások törnek felfelé. E galyak az árviz altai hozott szemetet, falevelat, törmelék, iszapot stb. felgyűlik, es által az ottani vidéken „pallóversnek” nevezett tűnényet képezik. Ezen pallóversnek jobbadán könnyen hordható anyagokból állva, néhány hónap alatt már humussá alakulnak át, melyben a fúzabokor újabb dugyökerzetet verve, ott annyira átszövik, hogy onnan már el sem távolítható.

Ezről-évre ismétlődik e működés, úgy hogy rövid néháy év alatt egy elpusztíthatlan gyökértömeg vdi a töltést, azt egyuttal ingyen szaporítva is.

Hogy ezen oly világosan látható tanítást szakembereink be nem fogadják, sőt a véd es segédzéstök dragapenzért eltávolítják, az nem csak sajnálatos, de határozottan büös üzelem.

Ha védőtöltéseinket árviz után vagy akár mindjárt tavasszal egész koronájáig sürűen tele dugdosnánk fúzabokorokkal, s ezeket később a töltés koronájáig vízirtékbe véve lenyakanánk, töltéseink nem csak védelem nem szorulnának, s így százezerket menthennék meg, de maguk a töltéseink csak egy két évtized alatt kétszeres erő, kibírtalom es elpusztíthatlanságra tenenek, amelllett hogy nemes fúzabokor felhasználása esetében, közgazdaságilag is alig megbecsülhető hasznót hozna a hazának a mind nagyobb mérvben kelendő veszők évenkénti eladása es feldolgozása által úgy hogy a további gátfantartásra az úgy is nagyon sujtott gazdának, nem hogy fizetni, de gondolni sem kellene.

A Tiszafolyam védőművekkel ellátott hosszza meghaladja a 700, — tehát a kétoldali töltés hosszza az 1400 kilomter. Ha a természetes magaslatokra (hol töltés nem létez) es a beültetésre egyáltalában nem alkalmas részekre 400 kilomter számított, marad beültetésre alkalmas töltés vonalhozás 1000 kilom. = 1 millió folyó meter. A tér szélességét csak 10 meterre téve (bár két annyiul is több), úgy 10 millió □ meter, az az 1000 hektár ter mutatkoznék, mint fúzzel beültethető. Egy hektár tiszta jövedelmét csak 400 frtra becsülve, 400.000 frt értékű nyers anyag nyeretnek, mely nyers anyag feldolgozása által mintegy 3—4 millió frt értékű iparcsikk állítatnak elő, tehát ennnyivel gyarapodnak csak egy rövid idő s a nemzeti vagyon es az egyéni jövedelem.

De ezen felül ismét milliókra rugna az évi megtakarítás a gátfantartási költségnek. Nem állanak ugyan rendelkezésremre es irányban adatok, de a mennyire ismerem a védőművek természetét es a szokásos eljárását, a keresztszámban 1.400.000 folyó meter hosszú töltés évenkénti tatarozása, főleg egy kissé nagyobb árviz után, okvetlen belekerül ugyanannyi forintba, s így a nyeresémy 5—6 millió forintra tehető évente, a töltés ingyen biztosítása es gyarapítása mellett.

Tanuljunk a természettől, ez a legjobb mester.

Védőműveink zsilipei.

Minden árviz elleni védekezésnek, jobban mondvá föltérendszernek kisebb nagyobb árnyoldalai vannak, melyek között fontos szerepet játszik a belvegek által okozott vagy okozható, gyakran igen tetemes kár. Ezen kár lehetó enyhítése céljából részint a természetes, részint a mesterséges vízvezető melységek (erek, esatornák) azon

pontjára hol azok a töltéssel összekötöttek, bizonyos készüléket kell alkalmaznunk azon célból, hogy a belvizek összegyűléséből eredhető károkat megelőzzük és pedig ezen vizeknek az illetőfolyamban vezetésével.

Ezen készülék nálunk a zsilip név alatt ismeretes. Célja, hogy az esetben, ha a belviz magassága a külviznél, előbbi a kinyitott kapukon leereszthetők; ellenben ha a magassága nagyobb a belviznél, akkor a kapuk zárása által a beltér elárasztásának elejét veszték.

Minden bármilyen célú készülék, tehát jelen esetben a zsilip is csak úgy felel meg teljesen a kívánalmaknak, ha minden tekintetben czél szerű. Feltétlenül véve azt hihihetők, hogy a czél szerű itt csak attól feltételezhetik, vajlon méretei megegyeznek-e a levezető vízzel mennyiségével, kifolyási szivonala jól van-e elhelyezve, és végre kellőkégy zárja-e el a vizet? Magától értetők azon kellék, hogy a víznyomásnak ellent legyen képes állani, — az az biztos legyen.

Zsilip, hazánk vízvédőműveinek keretében meglehetősen számmal található, de valóban czél szerű minden igénynek megfelelő alig egy, vagy talán egy sem.

Minden tekintetben czél szerű csak úgy lehet az ily mű, ha minden támasztható igény mellett, lehetőleg olcsón állítatik elő, mit egyetlen egy létező zsilipről sem állíthatunk, kernlívén rengeteg pénzbe minden egyes példány.

Nem akarok a kistiszai zsilip roszaságából és az az által beállott szerencsétlenségéből értesit kovácsolni, de hogy az ily vízlehoesztási művek indokolatlanul pénz állottal és gyakran meg nem felelőleg építettek, azt már egy példánál több igazolja, hol t. i. viz nagymérvű átfakadását körtöltés által kellett megelőzni, s így nagymérvű haszontalan költséget ujjal tetézi.

Kérdünkben áll tehát oda hatni, hogy a

nemzeti vagyon ne vesztetgessék haszontalan munkákra még pedig olyanokra, melyek példa szerűt még roppant veszedelmet és pusztulást is idézhetnek elő; különösen is azért kívánhatjuk ezt, mert az óhajított czélt, t. i. a belvizek esetleges levezethetőségét a mostani zsiliprendszerre pocsekolt tőkének 10-ed részével is, még pedig sokkal alapsabbn elérhetjük.

Hagyjunk fel egészen a divó zsilipek építésével, és vegyük alkalmazásba a szelepekkel zárt vascső-rendszert, mint sokkal jobbat, biztosabbat és főleg hasonlíthatatlanul olcsóbbat. Egy, két vagy három ritka esetben 4 egymas mellett lekvó vascső, egyszerűen a töltésbe helyezve, a szeleppel zárt végével a folyam felé fordítva, teljesen meg fog felelni minden igénynek.

Főelőnye ezen rendszernek az olcsóság mellett az önműködő hatás. A mely pillanatban a belviz csak egy vonallal is meghaladja a külviz magasságát, már beáll a belviz lesoványgásának kezdete, holott a mai zsilipek kinyitása, már csak tetemes vízmagassági különbséget mellett engedhető meg, a kapuk felnyitását nagy nehézségei miatt. Egy előre nem látható hirtelen áradás folytán nagyobb kár történhet a mentett téren, ha a zsilip ideje előtt nyitattik meg, azért is mindenütt az a bevett szokás, hogy az illető felügyelő jelentést tesz a mérnöknek a víz állásáról, ez tovább a védőmű igazgatóságánál, azután foly-nak tanácskozások, míg végre nagy nehezen, már a vízmagasság egy lábnyi különbsége mellett, kiküldetik egy bizottság a zsilip kinyitására czéljából. Ezen idő alatt ha tetemes a belvizmennyiség és az árvíz buz-mosb ideig tartott, egy pár száz, esetleg ezer hold vetés ment tönkre, mi egy önmű-ködő elsőrendű vízvezeték mellett elkerül-hető lett volna.

De nem tekintve ezen nagy előnyt, van még a cső rendszernek még sokkal nagyobb

előnye és ez pedig a teljesen biztos vizelzárás, mit a közönséges zsilipeknél elérni vagy épen nem, vagy csak nagyon rövid időre lehet. Nagyon kivételes azon zsilip, mely csak 2-4 éves korában is ne szivárogná; pedig ezen szivárgás ha a külviz magassága huzamos ideig tart, már tetemes kárt okozhat azon a téren, mely a zsilipbe vetett bizalom alapján felszántva és bevetve mocsárrá alakítatik át. Ezen eshetőség a csőrendszerrel nem áll elő soha, ha évekig állana mellette a magas víz, még akkor sem borsátana át csak egy csep vizet is, legfeljebb átfakadás által támadhatna belviz, az ellen pedig segítség nem létezik.

Vegyes közlemények.

Arankamentes heremag. Az arankamentes heremag beszerzésének egyetlen biztos módja az, ha a termelőnek magherjét közvetlen érés előtt, a míg az lábun van, megvizsgáljuk s ha arankamentes, szükségletünket ott szerezzük be. Számtalanszor tapasztaltuk ugyanis, hogy a legjobb és leghitelesebb forrásból szerzett, sőt még megvizsgáló állomásnak hivatalos bizonyítványával ellátott heremag is, elvetett-ven, arankamentes bizonyult és még az a rosta, sem létezik, a mely az arankamentes tökéletesen ki tudná választani. Az arankamentes ugyanis akár lóval nyomtatjuk, akár gözgéppel csépljük el, nem csupán tiszta mag alakban, hanem gubójában is (a melyben a magvak ille-nek) kerül a heremag közé. Az eddigi aranka-rosták pedig úgy vannak szerkesztve, hogy finom rosta szövették a kihántott arankamentes alá hullatják ugyan, de az aranka gubót, mely szétfordelve akkora, mint a heremag, nagyságánál fogva ez utóbbi közt hagyják. Az arankamentes here (luczerna) mag legbiztosabb beszerzési módját nyujtom gazdátársainknak, a mikor azokat, kik luczerna magot szükség-nek, meghívom, vizsgálják meg 100 holdas luczernamag természetét lábán, mielőtt kasza

alá kerül, a mi 10 nap mulva fog megtör-ténni. G e r e n d s á r, u. p. Csanád-Apáca, vasuti állomás Csovray, augusztus 16. Mokry Sámuel.

S z e s z ű l e t.
(Augusztus 18.)
(B) Készaru nagyban 26.50—26.75, ki-csinynben 27.25, hordó nélkül per 100 liter.

Budapesti gabnatozsde.
(Augusztus 18.)
Silány kínálat, kielégítő vételkedv szilárd, 12 ezer mm. adatótt el 5 krajczárral maga-sabb árakkal. Buza öszre 6.88—6.89, buza tavaszi 7.43—7.44, zab öszre 5.51—5.53, zab tavasza 5.85—5.87, kukorica tavaszra 5.60 5.62, káposzta-repeze 11.87.

IDEGENEK NEVSORA.
(Augusztus 18.)
Fehérkereszt-szálló. Tóth Béla, szinigazgató. Kisjenő. Mulesányi J. maganzo. Kassa. Karger Fe-redez. maganzo. Borosjenő. Türk Sándor. maganzo. Medgyes. Klement F. keresk. Petrosény. Havelka F. keresk. Prága. Kohn Lázár. utazo. Temesvár. Róth Zsigmond. Weinberger N. utazók. Bpest. Krammerlohr J. Knill Károly. Beregszászi Károly. Herne Emil. Breier László. Hamer J. Fernebok M. utazók. Bécs.
Tücherer-szálló. Lonovits Ignác. birt., Domb-egyháza. Rozenberg Mór. utazo. Bpest.
Nádor-szálló. Munk N. birt. Szlatina. Reder N. jegyző. Szekulak. Dr. Pap Albin. Agrum. Neuman Lipót. keresk. Szászváros.
Háromkirály-szálló. Ritter Károly. birt. Szem-lak. Gutreich M. keresk. Odvas. Karsay Imre. rend-örbirtos. M.-Vásárhely. Erengreber János. utazo, Ro-mánia.

Felelős szerkesztő és kiadó:
H I N D Y Á R P Á D.

Nyilttér.

Előkelő orvosi tekintélyek u. m.
dr. Korányi tr. kir. tanácsos dr. Kózmár szky tr. dr. Kélli, dr. Schwimmer tr., dr. Süller tr., dr. Müller Kálmán egye-temi tr., dr. Grosz Sándor megyei t. főorvos dr. Reinitz, dr. Herman S. főorvos stb. Budapest: dr. Kál-lay Adolf rendelő orvos Karls-badban: dr. Braun tr. udvari tanácsos, dr. Rokitsky tr. kormánytanácsos, dr. Schmitz-ler tr., dr. Usertr., dr. Win-tertiz tr., dr. Herz egye-temi tr., dr. Rott tr., dr. Marenezeller, Eulenta li dr. Kautz, dr. Gold-udv. orvos, dr. Bal-ly a bécsi orvosi collegium titkara s. b. stb. Bécs-ben: i. ötelee folytán.

KORONA-FORRÁS
(HYGIEA-SPRÜDEL)
Legjelesebb, legbiztosabb, legízesebb és legolcsóbb szelvényes savanyúvíz

Hygiea-Sprudel
nemcsak a legkítű-nőbb, legkellem-tesebb ízű és legje-gesebb ital, hanem egyúttal az emész-tési, lelegzési és vizelet-vezetékek bajában elsőrendű gyógyvíz.

BORRAL VEGYÍTVE KITÜNŐ.
Kapható a r. a. o. a minden nagyobb fűszerkereskedés és vendéglőben.
A forrásteremtő egyedül előru stáje:
MAUTNER ADOLF,
BUDAPEST, Arany János-u. 36. sz.
Legjobb övszer a kolera ellen.

Birtokeladási árverési hirdetemény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az alabb megnevezett államjavak örök ároni eladása czél-jából az alabb kitüntetett helyeken és napokon írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre venni szándékozók 10 százalék bánatpénzzel el-látva, ezennel meghivatnak.

Az árverési feltételek a kir. államjavak igazgatóságánál Aradon (főttér, pénzügyi épület, I. emelet) és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Az eladandó birtokrészeket a következők:

I. Az aradi m. kir. államjóságigazgatóságánál, 1887. évi szeptem ber hó 14-én, d. e. 10 óraker.

C. 1-palotai 26¹⁰⁰⁰ h. gödrös legelő, ó-szt. annai 671²²¹ h. nyéki puszta, paulisi 31¹⁰⁰⁰ holdas baraczká és a m.-csanádi Nagylak, Battonya, Kis-Iratos, N.-Pereg, M.-Pécska, Ó.-Pécska, m.-csanádi révcársáda, Mikalaka, Szabadhely, Uj-Panát, Szent leányfalva, Zimándköz, Zimánd-Ujfalu, Ó- és Uj-szt.anna községbeli italmérési regale-jogok.

II. A m.-kovácsházi m. kir. ispánságánál, 1887. évi s e p t e m b e r h ó 16-án d. e. 10 óraker.

A N. Majláth, Ambrózfalva, Alberti, Pítvaros, M.-Bánhegyes, T.-Bánhegyes és Kis- király-hegyes községbeli italmérési regale-jogok.

III. A megyesi m. kir. ispánságánál, 1887. szept. 17-én, d. e. 10 óraker.

A P. Földvár, Apáca, Dombiratos, Megyes, Nagy-Kamarás, Almás-Kamarás és Bodzás községbeli italmérési regale-jogok.

IV. A lippai m. k. ispánságánál, 1887. szept. hó 20-án d. e. 10 óraker.

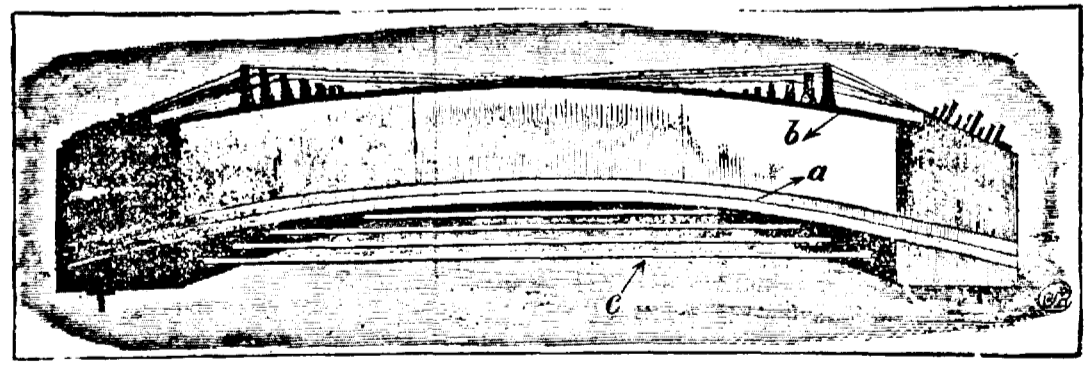
A zábrányi 400 □ öles házhely, a lippai 1 hold D. kivágás szántóföld, 4¹⁰⁰⁰ holdas D. kaszáló, 1⁶⁰⁰ holdas A. c. szántóföld, 1070 □ öles B. c. serbáni gyümölcsös, 414 □ öles B. f. serbáni gyümölcsös, 8⁴⁰ holdas Dimpu Nyamczuluj, 2⁴⁴ holdas huszárrét, 1⁵⁰⁰ holdas kivá-gás, Csanina 6¹⁷ holdas epreskert, a hidegkúti 23³⁷⁵ holdas bikarét, 44¹⁵⁰ plébánia-rét (Gutvill) 2¹⁰⁰⁰ h. csikós házhely, a sistaroveci 4 hold mézarszékrét, a dorgosi 8 hold rét-heskert, 4 holdas mézarszékrét és a Zábrány, Allios, Kládova, Sistarovetz, Kövesd, Petris és Mészdorgos községbeli italmérési regale-jogok.

V. A valamarei k. ispánságánál, 1887. szeptember 21-én d. e. 10 óraker.

A govosdai 2⁵⁰⁰ 2⁵⁰⁰ 1¹¹⁰⁰ holdas szilvás kertek, a pozsogai 3 holdas 3 üres ház-hely, a szelcsovai 1 holdas 1, grossi 3⁵⁰⁰ h. 5., a bulzai 1 holdas 1 üres házhely és Berzova, Monorostya, Dumbrovitza, Kaprucza, Musztesed, Lalasincz, Bakamező, Osztrov, Vörösmart, Bulza, Gross. Pozsoza és Szelcsova községben gyakorlandó italmérési regale-jogok.

Arad, 1887. július 30-án.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnyoma nem díjaztatik.)

Czentrális-Czimbalom.

Legújabb találmány. Ausztria-Magyarországban szabadalmazva.

Azon előnyvel bír, hogy **szekrénye és feneke a)**, valamint **felső lapja b)** domboru alskban van készíve, a czimbalom feneke alatt **5 vasrud c)** van elhelyezve, melyek a szekrény két ol-dalát tartják össze és csavarok által úgy, mint a felső hurok feszíthetők meg, mi által egy a szekrény, mint a feneke a repedéstől megóvatik, igen tartós hangot nyujt és így a **zentrális czimbalom** úgy a hangban, valamint a szerkesztben is minden eddig alkalmazásban volt czimbalmot felülmul.

Legjutányosabb áron kapható a feltalálónál:

APPEL IGNÁCZ
hangszerkészítő BUDAPESTEN,
Gróf Károlyi-utca 5. szám és Magyar-utca sarkán 18. szám.

Kivánatra prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek.

Az 1885. évi országos kiállításon nagy éremmel kitüntetett: **Verseny és ki-vitelképességért, nagyban termelés és fontos javításért.**

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
s művegyészeti laboratoriuma
ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.
A PO-HO

Chinából hozánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európaszerte híressé lett s orvosi körökben is feltűnést keltett azon hatal-mas erejénél fogva, melylyel az eddigi gyógy-módokkal a legtöbb esetben daczó beteg-ségek, mint migrain vagy feloldalu fejtájs ideges fogfájás, fejszába, sőt még a gyomor-sába és egyéb idegbajok is — vele gyor-san és kiváló sikerrel gyógyíthatók.

Használati utasítás: Ujhegygyel 1—2 cseppet kell dörzsölni a szerent, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erő-sebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arczsonon arczcsábanál; fej-tetőn vagy tarkon egyéb fejtájsánál; az áll-kapczán ideges fogfájás esetében, a gyomor tájon gyomorzsábanál, vagy hystericus hány-ingerű.

A PoHo különben is igen illő essentia lén-vén a beket helyeken az ellilánást gyenge l ev-zgetés által elősegíthetjük, mi a hatást fokozza. Mivel ellilánása közben a szem-et könnyezésre ingerli, czél szerű azt ilyen-kor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi szaklap a „Wiener medizinische Wochenschrift” a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik:
„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közön-ség körében valóságos feltűnést okoz. Hatá-sa migrain, fejtájs és neuralgia esetében valóban meglepő, 1—2 csepp a fájdalom helyre bedörzsölve elegendő a fájdalom azon-nali csillapítására. Ezen gyógyszer sokszoros tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.”
Ára egyes üvegek 85 krajczár.

30—58* Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,
gyógyszertárban
Szabadságtér 1-ső szám.

Hirdetmény.

Miut n a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-czikk 39. §-a értelmében a f. évi 3-ik adórészlet esedékességének határid-je már lejárt, az adózók ezennel hirdeteményileg is fel-hivatnak, hogy a f. évi 3 ik adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési dij-jal együtt, nemkülönbén net-lán régibb adótar-tozásáikat azonnal fizessék be; mert llenkező esetben a régibb adótartozások azonnal, a f. évi 3-ik adórészlet pedig szeptember hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján és a végrehajtási díjak felszámítása mellett fog-nak behajtatni és ped g oly módon, hogy a 3. adórészletre nézve augusztus 25-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek daczára az adóhátalék járulékaival együtt a zálogolás fogantatásától számitandó 15 nap alatt nem törlesztenék, a lefoglalt ingók nyil-vános árverésen el fognak adatni.

Arad, 1887. aug. 16.

87. v. 13 A városi tanács.

Az aradi piacon hallatlan csoda!!!

Női ingek 65, 80, 90, 1.80 kriz. 188—5.*
Eji corsetták 65, 75, 90, 1.80-ig.
Fehér alsó-szoknyák 90, 1.—, 1.20 frtiz.
Férfi ingek chiffon, pique, kreton vagy oxford 1.— 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 frtiz.

Férfi harisnyák párja 8, 10, 12, 15, 40 kriz.
Gyermek harisnyák 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30-ig
Női harisnyák fehér és szines 15, 18, 20, 25.
Kretonok és szattenok 16, 18, 20, 25.
Kockás és szines szövetek 16, 20, 25.
Férfi kalczok legujabb divatnak 1.20, 3.50-ig.

Gyermekkosok, kézi kosarak, utazó-bőröndök, nap- és esernyők, sétatálcák, nyak-kendők, keztük, paplanok, asztalneműek, ágyta-karók, gyermek-ruhák legujabbak nagy választékban s meglepő olcsó áron kaphatók:

Kilényi Adolf

Aradon, főttér 20. sz. a., a „Kék golyó“-hoz.

A NEW-YORK
életbiztosító-társaság.

Alapított 1845-ben s tiszt n kölcsönösségen alapul.

1886. január 1-én az aktívák 346 millióra rugtak. — Felosztható nyere-mény-több let 36.611,632 frank.

A tőke letétek jövedelme 17¹/₂ millió frank, ami az aktívák 5¹/₂% és a tartalék 6¹/₂%-át teszi.

Fennállása óta, 1886. január 1-ig a társaság kifizetett:
Esedékes biztosításokért 228,008,072 frankot.
Nyere-ményekért és visszaváltásokért 233,687,453 frankot.

Az aktívák többlete a passzívák felett 1885-ben 14 millió frankkal szaporodott. Az 1885-ben ujonnan felvett biztosítások 355 millió frankra emelkednek.

A társa-ág Europa fővárosaiban, épugy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fió-kokat állított fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután nincsenek részv-nyesei, a tőke és nyere-mény a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad.

Referenciák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.
Magyar kereskedelmi bank.
Magyar pénzváltó s lezámitoló bank.
Strasser és Könyig Budapest.
Deutsch Ignác és fia.

Közelebbi felvilágosításokat ad a „New-York” életbiztosító-társaság igazgatósága, BUDAPESTEN, Nádor-utca 9. 14—8.10